

Do-Nos

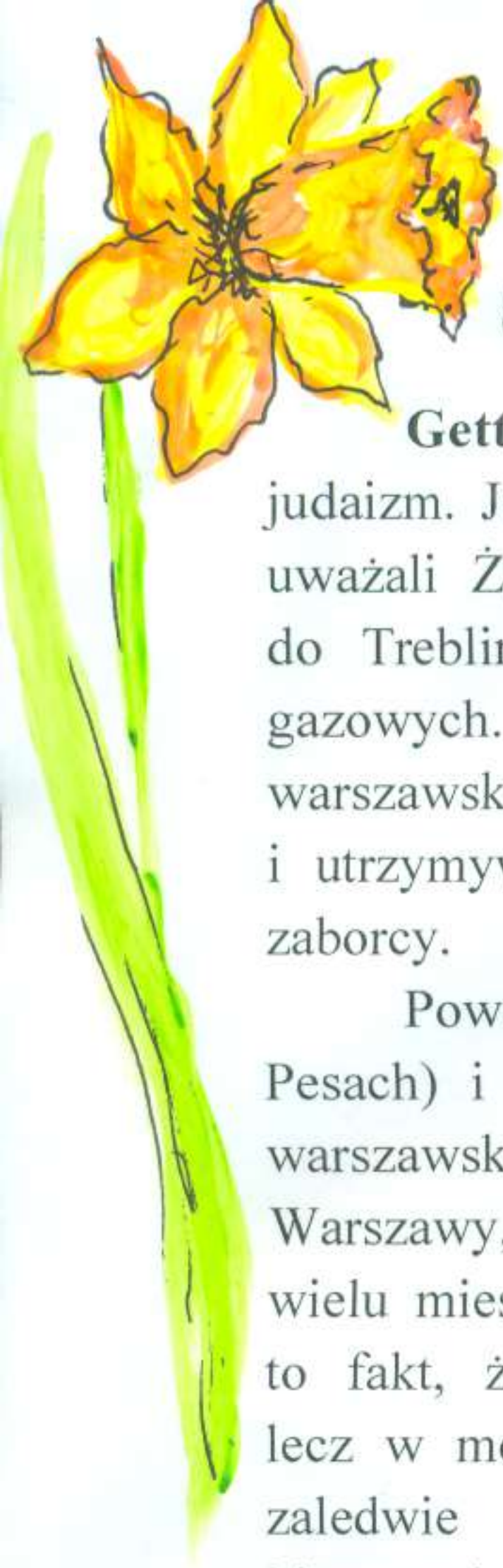
NUMER 252

marzec
kwiecień

2023

GAZETA UCZNIÓW ZESPOŁU SZKÓŁ W KĄKOLEWIE

80. rocznica powstania w getcie warszawskim

Getto było wydzieloną częścią miasta dla Żydów i osób wyznających judaizm. Jego mury znajdowały się w środku dzisiejszej Warszawy. Niemcy uważali Żydów za podludzi i tak ich traktowali. Z getta byli wywożeni do Trebłinki (obozu masowej zagłady), gdzie zabijano ich w komorach gazowych. **19 kwietnia** 2023 roku mija 80. rocznica powstania w getcie warszawskim. Było to wydarzenie bardzo ważne, dlatego warto pamiętać o nim i utrzymywać pamięć o powstańcach, którzy sprzeciwili się niemieckiemu zaborcy.

Powstanie wybuchło 19 kwietnia 1943 (w wigilię żydowskiego święta Pesach) i trwało do 16 maja tego samego roku. Miało miejsce w getcie warszawskim, które znajdowało się w północno-zachodniej części centralnej Warszawy, na terenie Woli i Muranowa. Panowały tam bardzo złe warunki, wielu mieszkańców cierpiało z głodu, panowały choroby. Najlepiej obrazuje to fakt, że zaraz po zbudowaniu getta osadzono tam 460 tys. Żydów, lecz w momencie rozpoczęcia powstania, a więc po 3 latach, zostało ich zaledwie 50-70 tysięcy. Dwiema głównymi organizacjami żydowskimi biorącymi udział w Powstaniu były Żydowska Organizacja Bojowa (ŻOB), do której należeli Mordechaj Anielewicz czy Marek Edelman, oraz Żydowski Związek Wojskowy (ŻZW). Łącznie stanowiły one 1000-1500 bojowników. Warto dodać, że armia nazistowska dowodzona przez Jurgena Stroopa i Ferdinanda von Sammern'a- Frankenegg'a była ponad dwukrotnie większa, a na dodatek pomagały jej kolaboranckie oddziały ukraińskie i łotewskie. Powstanie ukazuje wielki heroizm i odwagę powstańców. Jako ciekawostkę można też dodać, że w bitwie o Plac Muranowski wraz z ŻZW dowodzonym przez Pawła Frenkla walczyła Armia Krajowa. Sam Plac obecnie nie istnieje, został rozebrany w latach 40. XX wieku. Dzisiaj znajduje się tam skrzyżowanie ulic gen. Władysława Andersa i Stawki. 23 kwietnia ŻOB wysłała odezwę do polskiej ludności Warszawy. Jednocześnie tego samego dnia Jurgen Strop wydał zakaz wstępu Polakom na teren getta. Niestety, mimo bohaterskich starań ŻOB-u i ŻZW powstanie upadło 16 maja 1943.

Symbolem Powstania stał się **żonkil**. Dlaczego akurat żonkil? Ponieważ jest on symbolem zwycięstwa miłości nad śmiercią, heroizmu nad egoizmem, pamięci, nadziei i szacunku. Poza tym, co roku, w rocznicę powstania, Marek Edelman składał pod Pomnikiem Bohaterów Getta na Muranowie żółte kwiaty. Jest to bardzo miły zwyczaj świadczący o pamięci i warto go kontynuować. Powstanie w getcie warszawskim było oznaką wielkiej odwagi i poświęcenia.

Zamach stanu? Okoliczności uchwalenia Konstytucji 3 Maja

Kto stworzył Konstytucję 3 Maja?

Projekt konstytucji stworzono w tajemnicy. Spotykali się na początku jedynie przedstawiciele obozu reformatorskiego, czyli: Stanisław Małachowski, Hugo Kołłątaj, Julian Ursyn Niemcewicz, Ignacy Potocki i Tadeusz Matuszewicz. Dopiero z czasem ich liczba wzrosła. Podczas tych spotkań zastanawiano się nad działaniem ewentualnej reformy, m.in. analizując konstytucję amerykańską i prace francuskiego Zgromadzenia Narodowego. Jednak od samego początku zamysł był jasny — nie chciano poddawać pomysłu normalnej procedurze sejmowej.

Czy uchwalenie Konstytucji było zamachem stanu?

Projekt ten uznano od samego początku za bardzo kontrowersyjny i jednogłośnie zdecydowano, aby działania w Sejmie zainicjować w inny sposób niż do tej pory. Korzystając z nieobecności większości oponentów z powodu poselskich ferii wielkanocnych, wprowadzono projekt pod obrady. Momentem politycznie dogodnym był wtedy czas po uchwaleniu przez Sejm ustaw ważnych z punktu widzenia reformy: Prawa o sejmikach w marcu 1791 i Prawa o miastach w kwietniu. Przez zaniechanie tradycyjnej formy wprowadzania ustaw i specjalny plan wykonania zadania w czasie nieobecności oponentów — wielu historyków zaczęło uważać te działania jako zamach stanu.

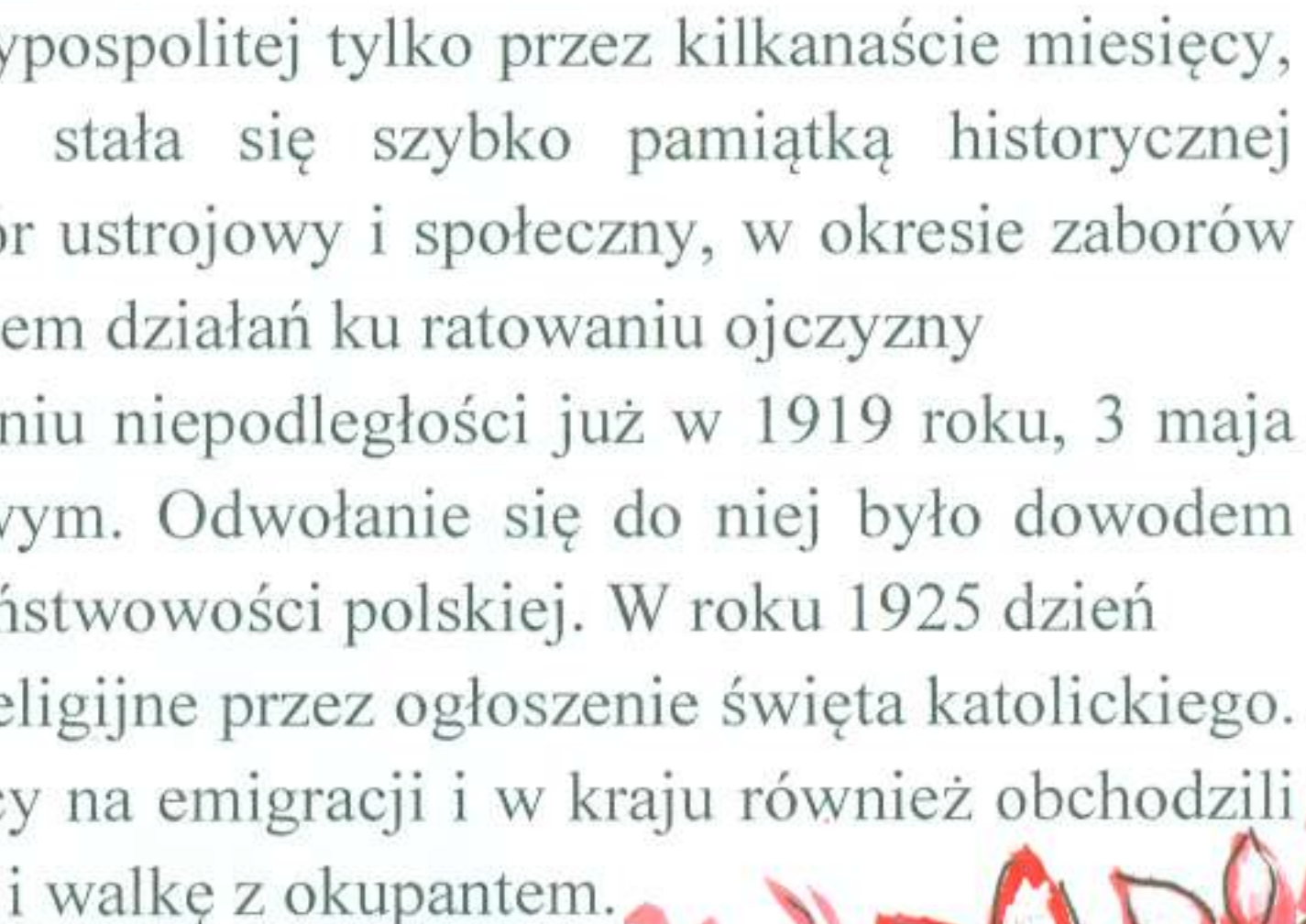

Pałac Radziwiłłowski (dziś: Pałac Prezydencki) To tu wieczorem 2 maja 1791 r. odbyło się zebranie, na którym odczytano projekt Konstytucji. Jak zareagowała opozycja? Jak przy każdej drastycznej zmianie, najpierw zapanowało całkowite zamieszanie i nieporządek. Część niezgadających się z reformą nie zdecydowało się jednak na działania. Ich rozumowaniem było, że nie można występować przeciw niej dla dobra państwa. Nie byli to jednak wszyscy — po kilku miesiącach można było już usłyszeć niezgodę pozostałych. Wywieszane były różne druki i broszury, które polemizowały z reformami, a o znaczeniu i ostatecznej sile sprzeciwu zdecydowała już interwencja rosyjska.

Co symbolizuje Konstytucja 3 Maja?

Mimo kształtowania ustroju Rzeczypospolitej tylko przez kilkanaście miesięcy, Konstytucja po upadku państwa stała się szybko pamiątką historycznej przeszłości. Nieprzydatna jako wzór ustrojowy i społeczny, w okresie zaborów stała się przede wszystkim synonimem działań ku ratowaniu ojczyzny i symbolem polskości. Po odzyskaniu niepodległości już w 1919 roku, 3 maja został ogłoszony świętem narodowym. Odwołanie się do niej było dowodem szacunku dla tradycji i trwałości państwowości polskiej. W roku 1925 dzień ten uzyskał dodatkowo znaczenie religijne przez ogłoszenie święta katolickiego. W czasie II wojny światowej Polacy na emigracji i w kraju również obchodzili to święto znów symbolizujące opór i walkę z okupantem.

PRZED EGZAMINEM POĆWICZMY OPOWIADANIE

TEMAT:

Wyobraź sobie, że jeden z bohaterów literackich z lektury obowiązkowej przeniósł się do Twojego świata. Napisz opowiadanie o waszej wspólnej przygodzie, podczas której bohaterowi temu przyznano tytuł Przyjaciela Mądrości. Wypracowanie powinno dowodzić, że dobrze znasz wybraną lekturę obowiązkową.

Gandalf – Przyjaciel Mądrości

To był upalny, czerwcowy dzień. Siedziałem z mamą w przydomowym ogrodzie pod rozłożystą jabłonką. W powietrzu pachniało lato i nawet ptaki zdawały się ćwierkać o nadchodzących wakacjach.

Nagle zauważyłem staruszkę o długiej, sięgającej poniżej pasa siwej brodzie i krzaczastych brwiach. Miał na głowie wysoki, spiczasty, niebieski kapelusz, długi szary płaszcz przepasany srebrną wstęgą i ogromne czarne buty.

- Mamo, albo upał daje mi się we znaki, albo widzę przy furtce czarodzieja Gandalfa z powieści J.R.R.Tolkiena – powiedziałem.

Mama nie zdążyła otworzyć ust, bo mężczyzna podszedł i rzekł:

- Nie masz omamów, jestem Gandalf - wędrowny czarodziej, przyjaciel hobbitów, krasnoludów i elfów. Przybywam z za wielkiej Wody, bo dowiedziałem się, że potrzebujesz pomocy.

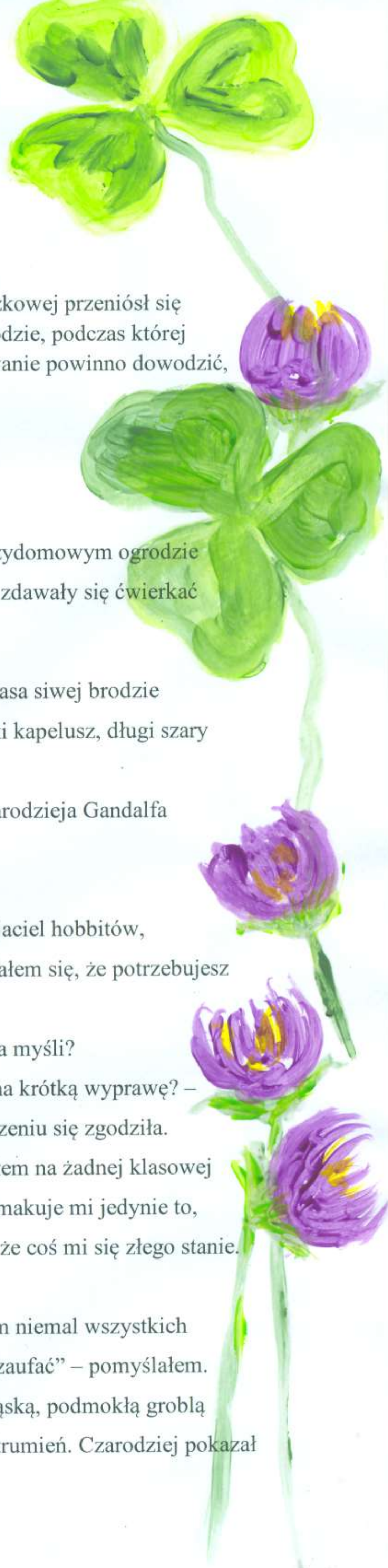
- Ja? – zapytałem. – Kto Ci o tym powiedział? Jaką pomoc masz na myśli?

- Przekonasz się wkrótce sam. Czy Pani pozwoli, że zabiorę syna na krótką wyprawę? – zapytał moją zdumioną mamę, która ku mojemu zdziwieniu i oburzeniu się zgodziła.

Nie miałem ochoty nigdzie iść. Nie lubię opuszczać domu. Nie byłem na żadnej klasowej wycieczce, bo zasnąć bez problemu mogę tylko w swoim łóżku. Smakuje mi jedynie to, co ugotują babcia lub mama. Boję się, że się zgubię, że zachoruję, że coś mi się złego stanie.

Wszystkiego się boję...

Pamiętałem z lektury, że Gandalf cieszył się sympatią i szacunkiem niemal wszystkich plemion, gdyż był mądry, życzliwy i pomocny. „Chyba mogę mu zaufać” – pomyślałem. Szliśmy przez las, następnie stromym brzegiem jeziora, później wąską, podmokłą groblą między dwoma stawami, aż dotarliśmy do jaru, w którym płynął strumień. Czarodziej pokazał

różne miejsca, przeżywa przygody. Bywa też aktorem – czasami komicznym, kiedy indziej dramatycznym, występuje i na wielkiej, i na małej scenie. Życie można też porównać do szkoły. Zgadzam się, że jest ono szkołą i to taką, która pozwala uczyć się na własnych błędach. Udowodnię to przy pomocy kilku argumentów popartych literackimi przykładami.

2.

Podstawowa, branżowa, liceum, technikum, studia... – szkołę zna każdy człowiek. To w niej zdobywał wiedzę z różnych dziedzin i odpowiedzi na ważne pytania, to w niej nawiązywał znajomości i przyjaźnie, to w niej poznawał wzory do naśladowania i wyznaczał cele. Nauka nie kończy się wraz z otrzymaniem ostatniego szkolnego świadectwa. Człowiek uczy się przez całe życie. Moim zdaniem życie jest szkołą i to taką, która pozwala uczyć się na własnych błędach. Powyższą tezę udowodnię przy pomocy kilku argumentów popartych przykładami z literatury.

3.

Nie ma ludzi idealnych. Każdy popełnia błędy – mniejsze i większe, łatwiejsze i trudniejsze do naprawienia. Zawsze są one jednak cenną lekcją. Uważam, że życie jest szkołą pozwalającą uczyć się na własnych błędach. Udowodnię to przy pomocy kilku argumentów, które poprę literackimi przykładami.

ROZWINIĘCIE

Przede wszystkim sięgnięcie dna pozwala się od niego odbić, przejrzeć na oczy i zmienić się. Doświadczył tego Jacek Soplica – bohater epopei narodowej pt. „Pan Tadeusz” Adama Mickiewicza. Gdy okazało się, że nie może zostać mężem Ewy Horeszkówny, zaczął pić, zaniedbał żonę, syna i gospodarstwo. Pod wpływem silnych emocji podczas napaści Moskali zastrzelił Stolnika Horeszkę. Został też niesłusznie oskarżony o zdradę ojczyzny. Życie zgotowało mu wyjątkowo trudną sytuację. Zrozumiał, że pycha doprowadziła go do zguby. Żył jednak, więc mógł naprawiać wyrządzone zło. Pychę zastąpił pokorą. Wstąpił do zakonu bernardynów i przybrał imię Robak. Posądzenie o zdradę pragnął zmazać działalnością emisariusza, udziałem w bitwach napoleońskich i przygotowaniem powstania na Litwie. Życiowe błędy były dla Jacka nauką, która zmobilizowała go do zmiany. Order Legii Honorowej przyznany przez Napoleona i pośmiertna rehabilitacja ogłoszona wszystkim przez Podkomorzego dowodzą, że lekcję, którą dostał od życia, odrobił celująco.

mi miejsce, w którym rosły dzikie róże – ulubione kwiaty mojej mamy. Żeby je zerwać, trzeba było przejść na drugą stronę strumienia po pniu przewalonego drzewa. To było dla mnie za trudne zadanie. Boję się wysokości i nie umiem utrzymać równowagi.

- Jacku, zrywając róże, sprawisz swojej mamie wielką przyjemność. Przeszkody są po to, by je pokonywać. Nie można mówić: „Nie dam rady”, zanim się nie spróbuje. Dużo tracisz, nie podejmując ryzyka. Przypomnij sobie historię Biba Bagginsa. Ten Hobbit nie chciał uczestniczyć w wyprawie, bo cenił wygodę, był leniwy i lękliwy. Bez niego jednak krasnoludy nie dotarłyby do Samotnej Góry i nie odzyskałyby skarbu. Podróż bardzo Bilba zmieniła, stał się odważniejszy, nabrał pewności siebie, poznał świat, doświadczył wiele i zyskał piękne wspomnienia. Nie żałował udziału w wyprawie, choć była męcząca i niebezpieczna. Gdyby został w norce pod Pagórką, nie poznałby Beorna – człowieka niedźwiedzia, nie znalazłby magicznego pierścienia i nie miałby okazji być niewidzialnym – powiedział Gandalf.

Przekonał mnie. Zacisnąłem zęby i postanowiłem, że jak hobbit się zmienię. Moje lęki bardzo mi bowiem przeszkadzały.

Chcieć to móc. Przeszedłem po pniu nad strumieniem, zerwałem róże, wróciłem na drugą stronę. Mama była przeszczęśliwa. Nie mogła uwierzyć, co zrobiłem, by przynieść bukiet do domu. Nazwaliśmy Gandalfa Przyjacielem Mądrości, bo jego wiedza i życiowe doświadczenie pomogły mi się zmienić. Nigdy nie zapomnę o tym dobrym i wyjątkowo mądrym czarodzieju.

POĆWICZMY ROZPRAWKĘ

TEMAT:

Napisz rozprawkę, w której rozważysz, że życie to szkoła pozwalająca na to, by uczyć się na własnych błędach. W argumentacji odwołaj się do lektury obowiązkowej i innego utworu literackiego. Twoja praca powinna liczyć co najmniej 200 słów.

WSTĘP (Trzy różne wersje, bo najtrudniej zacząć...)

1.

Życie bywa porównywane do wielu różnych rzeczy. Często słyszymy, że jest podróżą bądź teatrem. To trafne spostrzeżenia, bo człowiek wędruje od narodzin do śmierci, poznaje

Warto też pamiętać, że w szkole życia człowiek uczy się, że nie należy ingerować w życie innych. Przynosi to bowiem wiele zła. Przekonała się o tym Goplana – bohaterka „Balladyny” Juliusza Słowackiego. Z miłości do człowieka postanowiła użyć czarów i wpłynąć na losy ludzi. Chciała mieć Grabca tylko dla siebie, więc musiała pozbyć się Balladyny. Chciała sprawić, by dziewczyna pokochała hrabiego Kirkora. Zapomniała jednak swemu służącemu powiedzieć, o którą córkę Wdowy chodzi. Skierka rozsypał magiczny pył nad głowami obu siostr, obie pokochały Kirkora, Hrabia też nie umiał wybrać. Ta ingerencja doprowadziła do rywalizacji Aliny i Balladyny, która zakończyła się zabójstwem. Goplana czuła się winna, dlatego z kluczem żurawi odleciała w zimne, smutne kraje. Z pewnością nigdy więcej nie popełniłaby tego błędu. Dostała od życia ceną, choć bolesną lekcję.

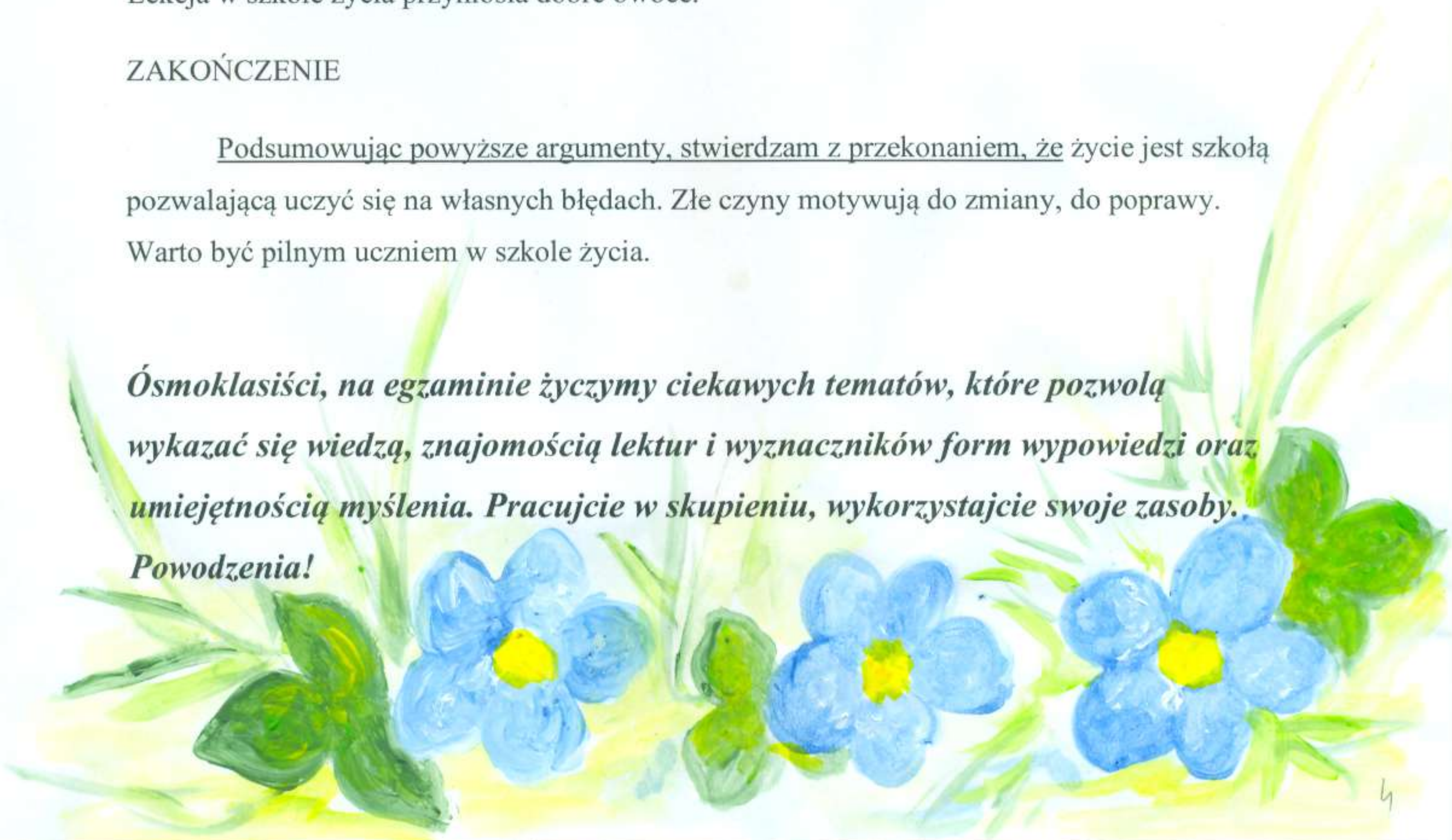
Kolejnym argumentem potwierdzającym, że życie to szkoła, w której można się uczyć na błędach, jest to, że błędy należy naprawiać, a nie w nich tkwić. Nie warto marnować życia, czasu i energii na nienawiść. Ania Shirley przez kilka lat udawała, że Gilbert Blythe, któremu rozbiła na głowie drewnianą tabliczkę za to, że nazwał ją Marchewką, nie istnieje. Pamiętała, jaką jej sprawił przykrość, wytykając jej rude włosy – źródło kompleksów. Pamiętała upokorzenie, gdy stała za karę pod tablicą. Miała możliwość pogodzenia się z Gilbertem, gdy uratował ją przed utonięciem, ale ją odrzucił. Dopiero dużo później zrozumiała i szczerze wyznała Maryli, że ona i Gilbert byli stworzeni na przyjaciół. Podziękowała mu za to, że oddał jej posadę nauczyciela w Avonlea, by mogła mieszkać na Zielonym Wzgórzu i opiekować się tracącą wzrok Marylą. Miło rozmawiali, stojąc przy furtce, tematów im nie brakowało. Lekcja w szkole życia przyniosła dobre owoce.

ZAKOŃCZENIE

Podsumowując powyższe argumenty, stwierdzam z przekonaniem, że życie jest szkołą pozwalającą uczyć się na własnych błędach. Złe czyny motywują do zmiany, do poprawy. Warto być pilnym uczniem w szkole życia.

Ósmoklasiści, na egzaminie życzymy ciekawych tematów, które pozwolą wykazać się wiedzą, znajomością lektur i wyznaczników form wypowiedzi oraz umiejętnością myślenia. Pracujcie w skupieniu, wykorzystajcie swoje zasoby.

Powodzenia!

Hobbit Bilbo Baggins
widziany oczami
Mai Powrózek z kl. VI b.

Gratulujemy talentu!

DISCE LATINE, czyli UCZ SIĘ ŁACINY

Łacińskie zwroty, które warto znać

Ad rem – znaczy po prostu „do rzeczy”, czyli do sedna sprawy.

Alma Mater – to dosłownie „matka karmicielka”. Ta matka karmi wiedzą. Jest to... określenie uczelni wyższych.

Alter ego – czyli „drugie ja”. Każdy z nas ma dwie strony osobowości – jedną dobrą, drugą złą. Już starożytni w to wierzyli, stąd też określenie na dwie natury człowieka.

Anno Domini, w skrócie A.D. – zapis ten często spotykamy przy datach. Oznacza on „w roku Pańskim”, „roku Pańskiego”.

De facto – to, mówiąc inaczej, „w rzeczywistości”.

Et cetera (skracane do etc.) – mamy też rodzimy skrót, to po prostu „i tak dalej”.

Ex aequo – każdy zna ten zwrot, ale nie każdy potrafi go zapisać. To, co słyszymy jako „ekzekfo”, zapisujemy właśnie jako „ex aequo”. Wyrażenie to zapisujemy zgodnie z oryginałem, gdyż nie zostało spolszczone. Oznacza ono „na równi, jednakowo”, np. *Przyznano dwa trzecie miejsca ex aequo*.

Lege artis – (postępowanie) według prawa, zgodnie z przepisami.

Liberum veto – dosłownie „wolne nie pozwalam”. Znane z historii...

Vel – albo, czyli – słowo używane przy zestawieniu określeń synonimicznych lub dwu nazwisk tej samej osoby, np. Bolesław Prus *vel* Aleksander Głowacki, Jacek Soplica *vel* ksiądz Robak

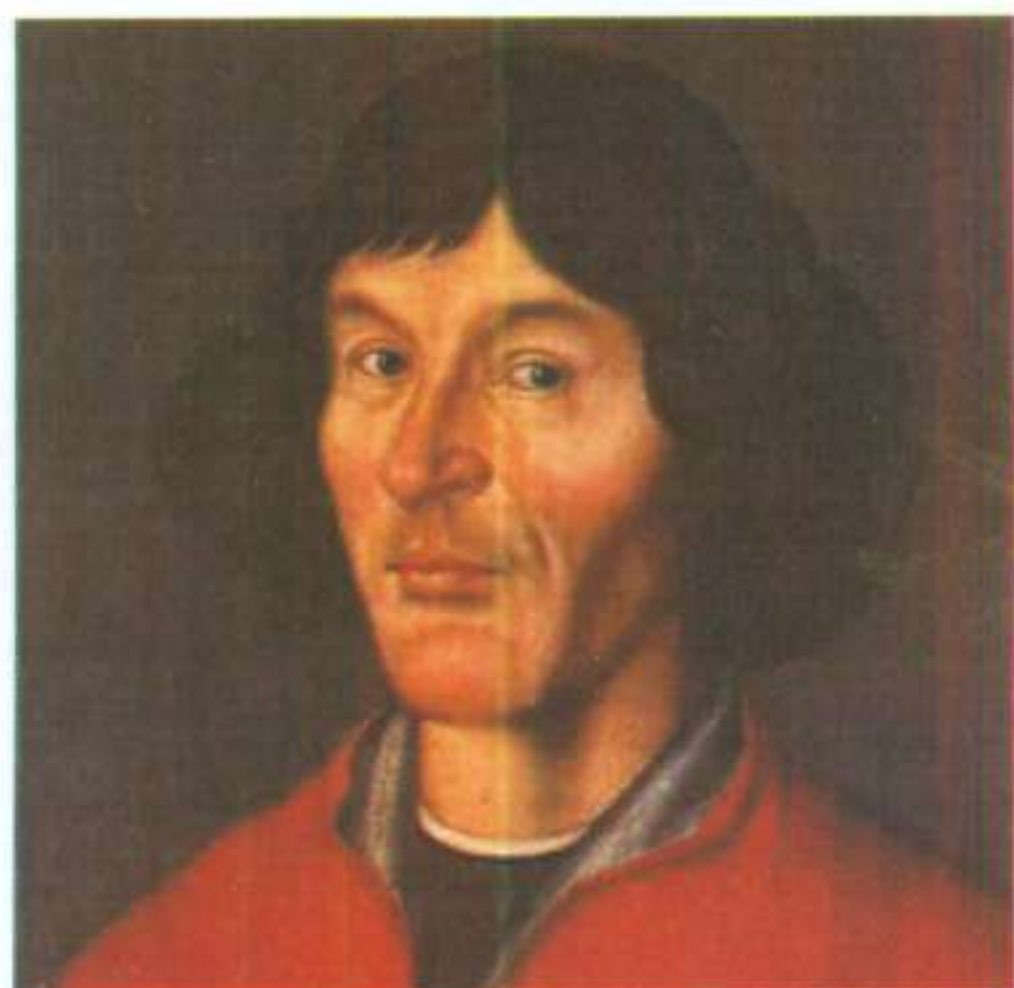
Vide – zobacz. Tak, tak, słowo „video” pochodzi od łacińskiego „patrzeć, widzieć, zobaczyć”.

Vis maior – jest to coś, na co nie mamy wpływu, czyli siła wyższa.

PATRONI ROKU 2023 W KRZYŻÓWKACH

Chcesz poznać kolejnego patrona roku 2023? Rozwiąż krzyżówkę. Rozwiązanie dostarcz do P. Anny Poprawskiej.

Mikołaj Kopernik

ur. 19 II 1473 - zm. 24 V 1543

*astronom, matematyk, lekarz, prawnik i ekonomista;
twórca teorii heliocentrycznej.*

1.			K							
	2.		O							
		3.	P							
4.			E							
		5.	R							
		6.	N							
7.			I							
		8.	K							

1. Pseudonim chłopaka, który w czasie II wojny św. odkręcił tablicę z niemieckim napisem z pomnika Kopernika w Warszawie.
2. Miejsce urodzenia M.Kopernika.
3. Włoskie miasto, w którym studiował M.Kopernik.
4. „*Astronom Kopernik, czyli rozmowa z Bogiem*” – kto jest autorem tego obrazu?
5. „Wstrzymał słońce, ... ziemię,/ polskie go wydało plemię”.
6. Uważnie je obserwował.
7. Kim był człowiek, któremu zadedykował swe dzieło „*De Revolutionibus*”?
8. ... warmińskiej kapituły katedralnej – funkcja, którą pełnił od 1497 r.

ZAKŁADKA O ZDROWIU

W słoneczne dni warto jak najwięcej czasu spędzać na świeżym powietrzu. Korzystajmy z ładnej pogody na różne sposoby – wybierzmy się na rower, na pieszą wycieczkę lub zorganizujmy piknik! To szczególna atrakcja. Przygotuj różne przekąski i napoje, zapakuj wszystko do kosza piknikowego i znajdź odpowiednie miejsce, doskonałe do wspólnego relaksu.

Co zabrać ze sobą na piknik, by było smaczne, zdrowo i pożywnie? Jedzenie na piknik powinno być proste w przygotowaniu i łatwe w przenoszeniu. Może być słodkie, ale i wytrawne. Przedstawię kilka pomysłów na potrawy piknikowe, idealne na wyprawy z dziećmi.

Co najczęściej zabieramy na piknik?

Kanapki! Chleb, bułki czy bagietka z różnymi dodatkami prawie zawsze gości w naszym repertuarze, gdy wybieramy się do pracy, szkoły, na wycieczkę i w podróż. Są szybkie w wykonaniu, a odpowiednie składniki sprawiają, że są także pożywne. Warto, by kanapki na piknik różniły się od tych, które przygotowujemy na co dzień. Zrezygnuj z białego pieczywa i zastąp je razowym! I nie zapomnij zaszaleć z dodatkami.

Propozycja na kanapkę piknikową

Przekrojoną na pół bagietkę skrop od wewnątrz oliwą, ułóż plaster grillowanego tofu lub mozzarelli, dodaj wędzonego łososia, listek sałaty, kielki i plasterki rzodkiewki. Możesz przygotować również pastę z awokado lub z pomidorów i posmarować nią kromki chleba. Tak przygotowane kanapki na piknik włóż do śniadaniówki, by nie rozpadły się w czasie transportu.

Najlepsze menu na piknik to te zbilansowane. Co to znaczy? A to, że najlepiej by uwzględniło zarówno słodkie, jak i zdrowe przekąski!

Najszybsze i najzdrowsze przekąski piknikowe to po prostu warzywa i owoce w czystej postaci. W całości lub w kawałkach. Pokrój w słupki marchewkę, ogórka, czerwoną paprykę i pora – będą świetne do chrupania. Zabierz ze sobą jeden z domowych dipów, by zanurzać w nim warzywa – sos jogurtowy czy hummus będzie do tego idealny. Nie zapomnij o małych pomidorkach koktajlowych i rzodkiewkach! Włożone do hermetycznych pojemników na żywność na pewno przetrwają wyprawę. Nektarynki, brzoskwinie, jabłka, gruszki, truskawki czy banany możesz umyć i zabrać w całości w pojemnikach na owoce. Ale możesz również przygotować z nich owocową sałatkę! Dzieci chętniej sięgną po owoce w takiej formie. Pokrojone w kostkę i plasterki owoce skrop sokiem z cytryny, który zapobiegnie ich czernieniu. Wykorzystaj sezon na owoce i upiecz pełnoziarniste muffinki bananowe, nadziewane jagodami, z rabarbarem, malinami i białą czekoladą, jabłkami i cynamonem lub z truskawkami i cukrem pudrem. Słodkie wypieki przeniesiesz w pojemniku na ciasto, dzięki któremu nie zgniotą się w podróży i nie staną się suche.

Połącz to, co słodkie z tym, co zdrowe i upiecz szybkie ciasteczka owsiane! Wystarczy mąka (pszenna lub ryżowa), płatki owsiane, miód i odrobina masła. Do składników dodaj również zmielone migdały, wiórki kokosowe i suszoną żurawinę, by ciasteczka były jeszcze pyszniejsze i pożywniejsze. Roztopione w rondelku masło przelej do sypkich składników i dokładnie wymieszaj do powstania masy. Ulep z niej ciasteczka, wstaw do piekarnika i piecz około 15 minut. Prawda, że proste?

Udanych wyjazdów!

17
Julia

Mam talent!

Julia Klabik z klasy IV b zaprezentowała swe szkice. Brawa dla młodej artystki!

ROZŚPIEWANA SZKOŁA

Muzyka: M. Ziąber
Słowa: J. Koczanowska

EKO CZA-CZA

1. Już nie marudź człowieku, nie narzekaj,
Zamknij smutki na kłódki, spójrz na niebo,
Tam kosmate obłoki na błękitie głębokim
Tańczą cza-cza-cza.

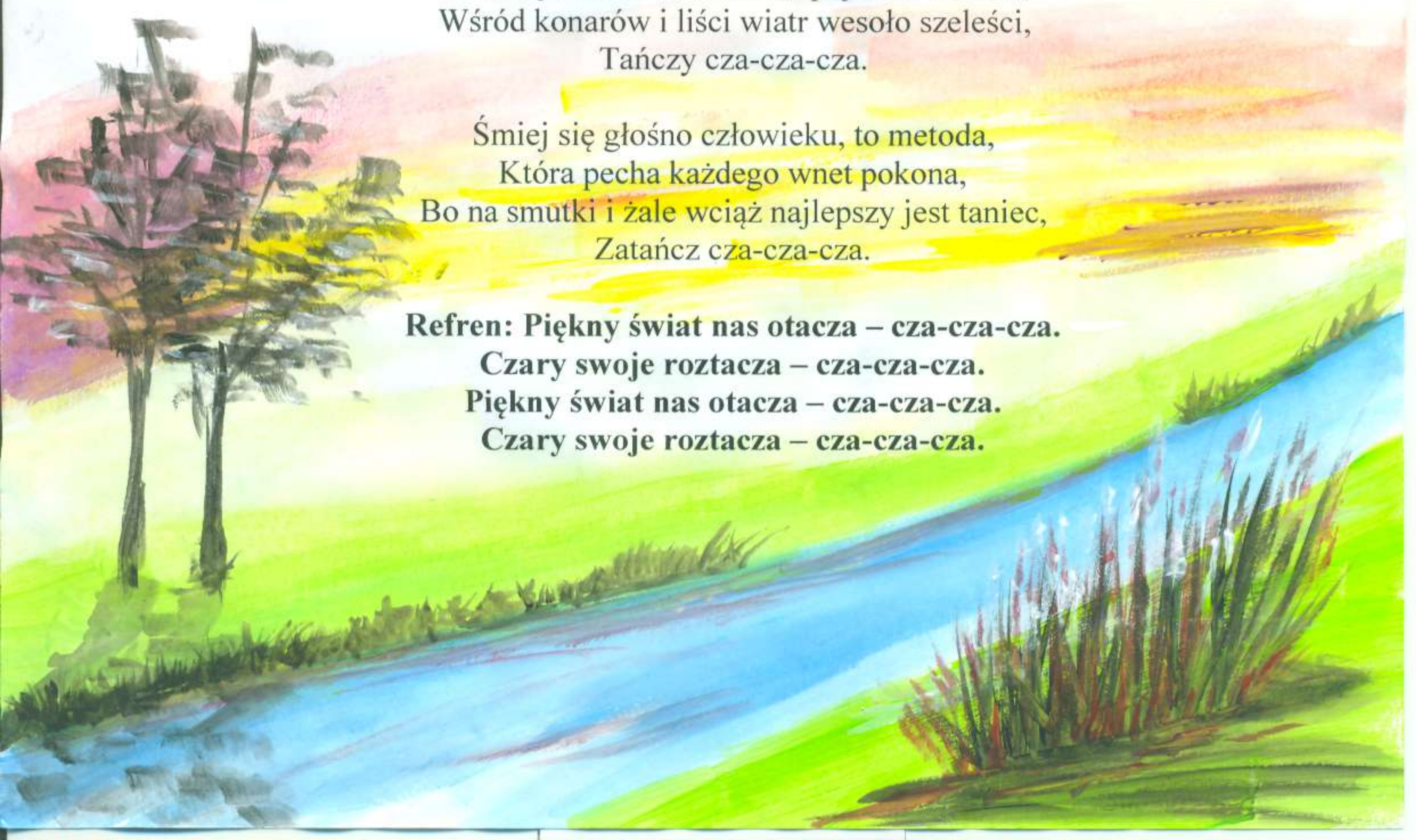
Nie smuć się już człowieku, czasu szkoda,
Świat bajecznych kolorów wciąż cię woła,
Tam na łąkach zielonych rój motyli tęczowych
Tańczy cza-cza-cza.

**Refren: Piękny świat nas otacza – cza-cza-cza.
Czary swoje roztacza – cza-cza-cza.
Piękny świat nas otacza – cza-cza-cza.
Czary swoje roztacza – cza-cza-cza.**

2. Już się nie martw człowieku, nie narzekaj,
Zamknij smutki na kłódki, spójrz na drzewa,
Wśród konarów i liści wiatr wesoło szeleści,
Tańczy cza-cza-cza.

Śmieć się głośno człowieku, to metoda,
Która pecha każdego wnet pokona,
Bo na smutki i żale wciąż najlepszy jest taniec,
Zatańcz cza-cza-cza.

**Refren: Piękny świat nas otacza – cza-cza-cza.
Czary swoje roztacza – cza-cza-cza.
Piękny świat nas otacza – cza-cza-cza.
Czary swoje roztacza – cza-cza-cza.**

Do-NOS-ik

Dodatek dla najmłodszych

NARESZCIE WIOSNA

Po długiej zimie wszyscy cieszymy się słońcem i ciepłem, śpiewem ptaków i odrodzeniem natury. Wiosna to piękny czas, kiedy wszystko budzi się do życia. Wszystko wokół zaczyna kwitnąć i zielenić się. Temperatura powietrza zaczyna wzrastać, a dni stają się dłuższe. To też czas, kiedy można zaplanować wycieczki i wyjazdy, aby cieszyć się pięknem otaczającego nas świata. Poznajcie fascynujące ciekawostki o jakże pięknej porze roku, czyli wiosnie.

- Wiosna rozpoczyna się w dniu równonocy wiosennej. W pierwszym dniu wiosny godziny światła dziennego i nocy są prawie równe, przy czym światło dzienne jest nieco dłuższe, ale można założyć, że równonoc wiosenna ma 12 godzin światła dziennego i 12 godzin ciemności.
- Istnieje kilka rodzajów wiosny: *astronomiczna, kalendarzowa, meteorologiczna, fenologiczna i termiczna*.
- Wiosna kalendarzowa przypisana jest sztywno do 21 marca, natomiast astronomiczna zależy od ruchu planet i od gwiazd. Zmiana pór roku zależy od obiegowego ruchu Ziemi wokół Słońca. Ziemia wokół Słońca krąży po orbicie, która ma kształt elipsy, a oś Ziemi jest lekko nachylona. Te dwa czynniki sprawiają, że w zależności od punktu orbity, w którym nasza planeta się znajduje, jest ona różnie oświetlona przez promienie słoneczne.
- Data wiosny kalendarzowej i astronomicznej wystąpi w tym samym dniu ponownie dopiero w 2102 roku. Za to w 2044 roku astronomiczna wiosna zacznie się już 19 marca, a na kalendarzową trzeba będzie poczekać jeszcze dwa dni.
- Wiosna meteorologiczna, która trwa od 1 marca do 31 maja (w naszej szerokości geograficznej). Wynika ona z ustaleń meteorologów, którzy podzielili rok na okresy wygodne do porównania ze względu na zachodzące wówczas zjawiska pogodowe.
- Kiedy średnia dobową temperaturę wynosi od 5 do 10 stopni C, mamy wówczas do czynienia z wiosną termiczną. Najwcześniej zaczyna się w zachodniej i południowo-zachodniej części Polski, bo około 25 marca, najpóźniej na północnym-wschodzie, około 10 kwietnia.
- Wiosnie fenologicznej nie przypisuje się konkretnych dat, bo jej początek wyznaczają zmiany zachodzące w przyrodzie.

Bardzo ciekawie przedstawili wiosnę w rymowanych wierszykach i opowiadaniach uczniowie klas trzecich. Poczytajcie.

Wiosna nadeszła radosna,
Słońko świeci, cieszą się dzieci.
Świat się zieleni, różnymi kolorami mieni,
Niedługo wakacje! Już rosną akacje.

Anna Klonskowska kl.3b

Już wesoło jest na łące,
Nad głowami żółte słońce.
W wielkiej trawie siedzi bąk,
Wiosna niedaleko stąd.

Antoni Szczepaniak kl.3b

Nasza kolorowa wiosna,
Jest bardzo radosna.
Pełno kwiatów w ogrodzie
Oraz w wazonie na komodzie

Bartosz Polny kl.3b

Zapukało do mnie słoneczko,
Idzie wiosna moja dziewczyneczko.
Wiosna sieje mlecze, wiosna sieje maki,
Wrócą zaraz do nas ptaki.
Z ciepłych krajów bocian klekota
Na polu zacznie się robota.

Dominika Kasztelan kl.3b

Gdy wiosna przychodzi to zima odchodzi,
Budzi zwierzęta i do życia rośliny.
Ptaszki ćwierkają i dzieci do zabawy zapraszają.
Słoneczko na niebie świeci,
I śnieg roztapia dla dzieci
A łąki zamienia w kwieciste dywany.

Miłosz Chrzan kl.3b

Przyszła wiosna, jest radosna
Ptaszki śpiewają i na spacer
zachęcają,
Kwiatki rozkwitają,
A zajęczki machają.

Tatiana Derda kl.3b

Nadchodzi wiosna,
Pora ciepła i radosna.
Już się cieszą dzieci,
Bo słońce mocniej zaświeci.
To taki piękny czas,

Kornelia Kajzer kl.3a

A z nią pora ogrodowa.
Wiosna przyszła kolorowa,
Świeci mocniej słońce,
Trawa zieleni się na łące.
Wiosna lubi nas!

Alan Klabik kl.3a

Maja Budzikowska kl. I b

Opowiadanie o małym zajączku i wiosnie

Był piękny poranek. Mały zajączek siedzi przy stole i kończy jeść pyszną marchewkę na śniadanie. Nagle pyta mamę Zajączycę „Co to jest właściwie ta wiosna, czy to zwierzę a może ptak? Mama roześmiała się i odpowiedziała: Wiosna synku to wspaniała pora roku. To taka pani czarodziejka, która sprawia, że na dworze robi się cieplej, topnieją śniegi, wokół wszystko budzi się do życia. Ptaki śpiewają, kwiaty zakwitają, a zwierzęta opuszczają swoje zimowe legowiska. Mały zajączek czym prędzej wybiegł z domu, bo bardzo chciał poznać tę śliczną panią.

Anna Józefiak kl.3a

Pani „Wiosna”

Pani „Wiosna” swoim uśmiechem i kolorowym ubraniem odstrasza zimę. Swoim spojrzeniem topi śnieg. Gdy przechodzi obok krzewów od razu robią się zielone. Kwiaty natychmiast zaczynają budzić się do życia i pięknie kwitną. Bociany wracają z zimowych wakacji. Niedźwiedzie budzą się ze snu. Pani „Wiosna” jest bardzo zadowolona, bo udało jej się obudzić przyrodę. Ptaki swoim pięknym śpiewem pomogły przegonić zimę. Witaj „Wiosno” tak bardzo za Toba tęskniłem.

Igor Kasperski kl.3a

„Wiosna” moja ulubiona pora roku

Moją ulubioną porą roku jest wiosna. Wtedy świat budzi się z zimowego snu, topnieje śnieg, a ptaki wracają z ciepłych krajów. Słońce zaczyna mocniej przygrzewać, a dni stają się coraz cieplejsze i dłuższe. Wiosną bardzo lubię patrzeć na ogródek mojej babci, w którym kwitną stokrotki i tulipany. Trawa się zieleni a drzewa rozwijają zielone pąki. Bardzo lubię tę porę roku i czekam na nią z niecierpliwością.

Danuta Janiszewska kl.3a

Ktoś coś wspominał o wiosnie?

Po czym poznajesz że to już wiosna?

Ptaki kwiekają...

Słońce świeci...

Kwiaty kwitną boćian leci...

Z wiosny cieszą się wszystkie dzieci

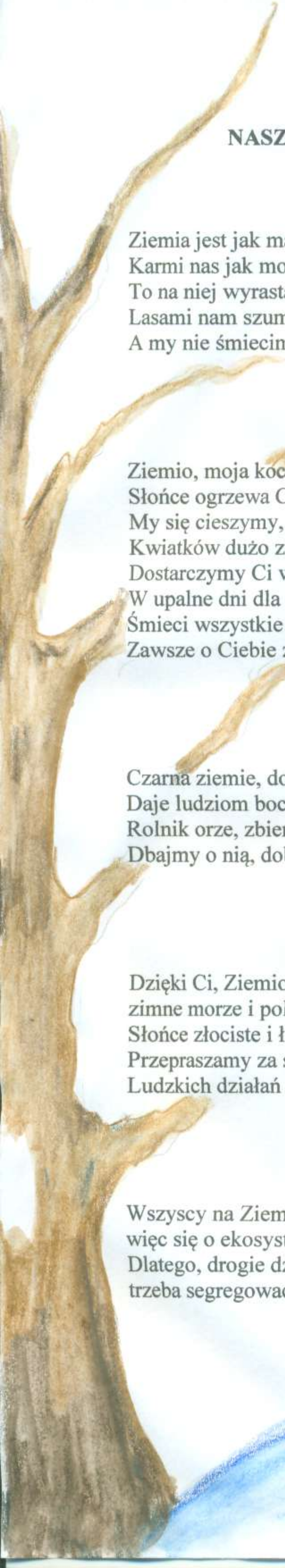
22 KWIETNIA ŚWIATOWY DZIEŃ ZIEMI

Co roku 22 kwietnia obchodzimy Dzień Ziemi, znany także jako Światowy Dzień Ziemi lub Międzynarodowy Dzień Ziemi. Inicjatywę zapoczątkowano w Stanach Zjednoczonych w 1970 roku. Celem Dnia Ziemi jest promowanie postaw ekologicznych oraz zwiększanie świadomości społecznej na temat zagrożeń, jakie dotyczą naszą planetę.

Ja też mogę uratować świat!

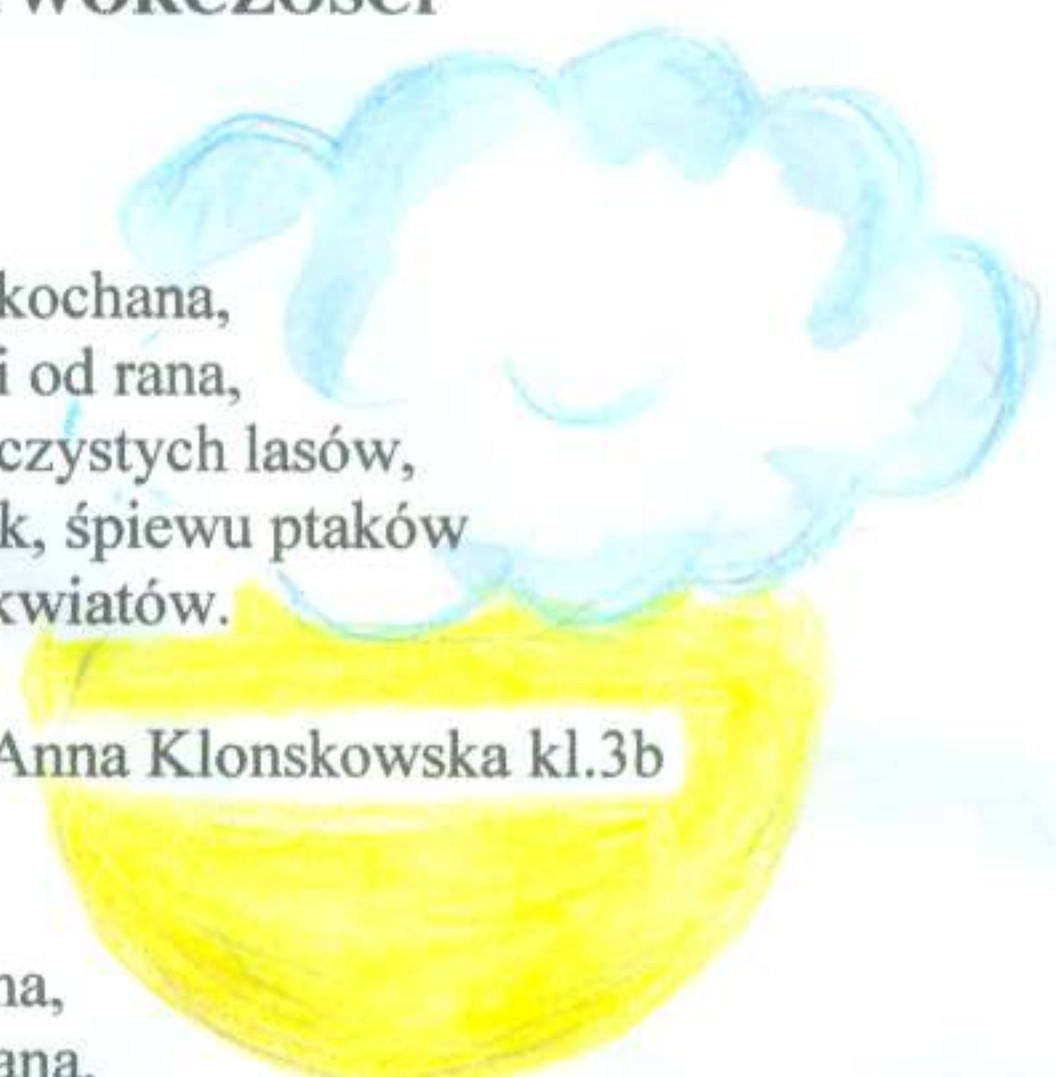

NASZA KOCHANA PLANETA W DZIECIĘCEJ TWÓRCZOŚCI

Ziemia jest jak mama,
Karmi nas jak może.
To na niej wyrasta ziemniak i zboże.
Lasami nam szumi i pachnie kwiatami.
A my nie śmieciemy, tak jej odpłacamy.

Wiktor Szulc kl.2a

Moja Ziemia ukochana,
życzę słońca Ci od rana,
Pięknych pól i czystych lasów,
Trochę chmur, śpiewu ptaków
oraz pięknych kwiatów.

Anna Klonskowska kl.3b

Ziemia, moja kochana,
Słońce ogrzewa Cię od rana
My się cieszymy,
Kwiatków dużo zasadzimy.
Dostarczymy Ci wody
W upalne dni dla ochłody.
Śmieci wszystkie pozbieramy,
Zawsze o Ciebie zadbamy.

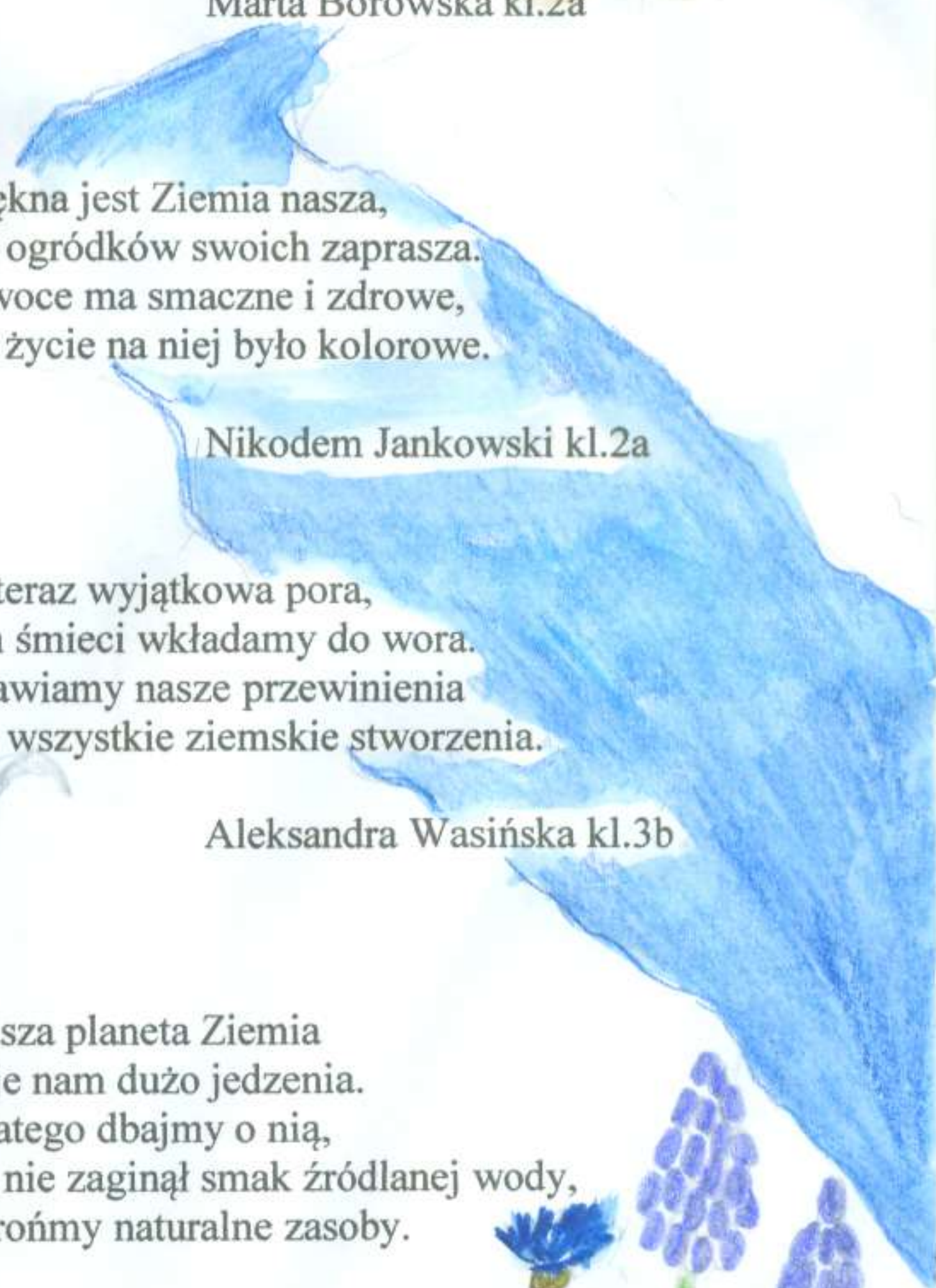
Maria Groniek kl.2a

Ziemia - planeta zielona,
w dzień Słońcem ogrzana,
w nocy księżycem oświetlana.
Z Twych bogactw korzystamy,
za co Cię uwielbiamy.
Za Twoje dobra dziękujemy,
dla Ciebie śmieci segregujemy.

Marta Borowska kl.2a

Czarna ziemia, dobra gleba,
Daje ludziom bochen chleba.
Rolnik orze, zbiera zboże,
Dbajmy o nią, dobry Boże.

Jagoda Kamińska kl.2a

Piękna jest Ziemia nasza,
do ogródków swoich zaprasza.
Owoce ma smaczne i zdrowe,
by życie na niej było kolorowe.

Nikodem Jankowski kl.2a

Dzięki Ci, Ziemia, za
zimne morze i polarną zorzę,
Słońce złociste i łąki kwieciste.
Przepraszamy za smog i brud,
Ludzkich działań zanieczyszczeń w bród.

Miłosz Chrzan kl.3b

Nadeszła teraz wyjątkowa pora,
gdy razem śmieci wkładamy do worka.
Dziś naprawiamy nasze przewinienia
i dbamy o wszystkie ziemskie stworzenia.

Aleksandra Wasińska kl.3b

Wszyscy na Ziemi mieszkamy,
więc się o ekosystem zamartwiamy.
Dlatego, drogie dzieci,
trzeba segregować śmieci.

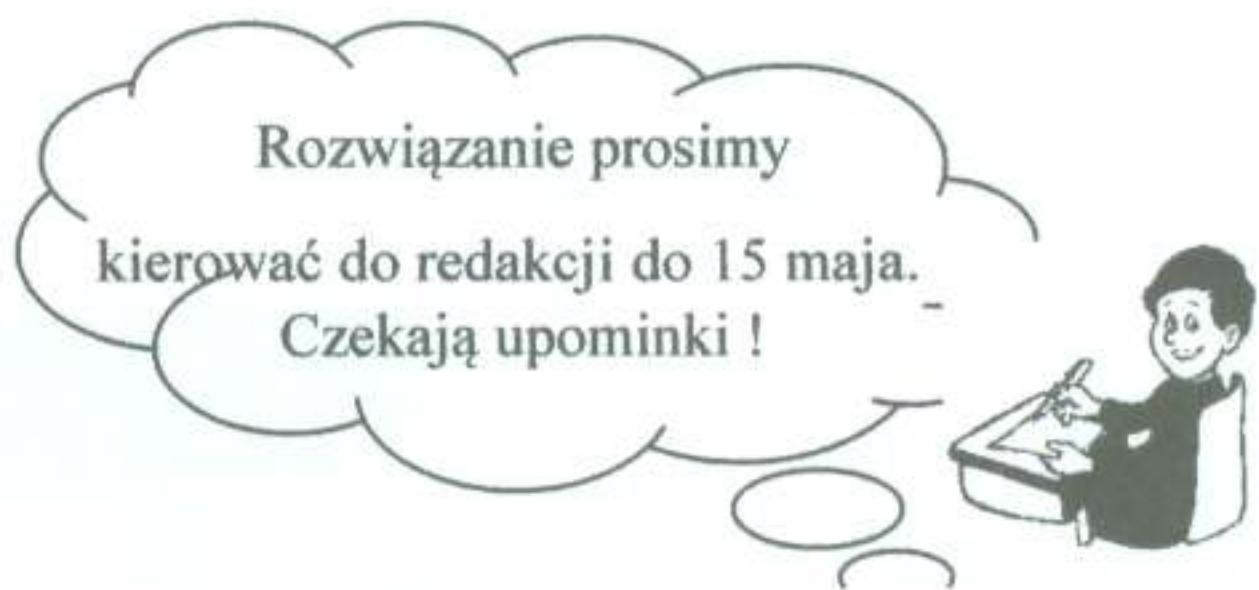
Dominika Kasztelan kl.3b

Nasza planeta Ziemia
daje nam dużo jedzenia.
Dlatego dbajmy o nią,
by nie zaginął smak źródlanej wody,
chronmy naturalne zasoby.

Bartosz Polny kl.3b

ZIEMIA

Wiosenne krzyżówki i zagadki

Czy znasz wiosenne kwiaty? Wpisz do krzyżówki ich nazwy.

6.

7.

9.

1.

2.

3.

3.

4.

5.

5.

6.

7.

8.

2.

8.

9.

10.

11.

10.

11.

1.

4.

Spróbuj rozwiązać zagadki i je narysuj.

Powrócił do nas z dalekiej strony,
Ma długie nogi i dziób czerwony.

Śpiewa radośnie w polu o wiosnie.

